

ת"פ 41089/01/11 - משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נגד אייל ברהום

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 41089-01-11 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' ברהום
בפני כבוד השופטת רבקה גלט

משרתת ישראל תביעות- שלוחת רמלה	
ע"י ב"כ עו"ד דואק	המאשימה
נגד	
אייל ברהום	
ע"י ב"כ עו"ד סטול	הנאשם

הכרעת דין

א. כתב האישום מייחס לנאשם עבירות שלהעלבת עובד הציבור לפי סעיף 288 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), הפרעה לשוטר לפי סעיף 275 לחוק, ותקיפת שוטר לפי סעיף 273 לחוק.

העובדות העומדות בתשתית האישום הן כי ביום 2.1.10 בשעה 12.45 או בסמוך לכך, ביער בן שמן, ניגשו השוטרים שנטמן וברטן לחבורת צעירים שנכחה במקום, הזדהו כשוטרים והחלו לבדוק את הנוכחים במקום. באותן נסיבות, לאחר שנמלט אחד הצעירים, לאחר שעלה כי הינו עריק מצה"ל (להלן: האחר), פנה שנטמן לנאשם ושאל אם הוא מכיר את האחר, והנאשם ענה בשלילה ואמר "אני לא עובד אצלך". בהמשך, גידף הנאשם את השוטרים באמרו "אני ישבתי בבית סוהר 8 שנים, לא סופר אתכם, אפסים, מזדיינים, נבלות, לא שווים אגורה". בהמשך, לאחר שהודיעו לו על עיכובו, וביקשו ממנו להיכנס לרכב, הדף הנאשם את דלת הרכב לכיוונו של שנטמן והכה בו באגרופו בצלעות.

ב. שלבי המשפט המקדמיים התמשכו על פני שנים, בעיקר בעטיו של הנאשם, שעתר שוב ושוב לדחיות לצורך בחינת עניינים שונים. בנוסף, נערך גישור שלא צלח. בסופו של יום, הודיע הנאשם כי הוא כופר באישום. לטענתו, העיכוב היה שלא כדין, השוטרים נהגו כלפיו באלימות, והוא לא פעל באלימות כלפיהם.

דין והכרעה

תקיפת שוטר והפרעה לשוטר

עמוד 1

ג. מטעם התביעה העידו שלושה שוטרים: ברטן, ברט ושנטמן, שהיו מתנדבי המשמר האזרחי, ופעלו בעת האירוע במסגרת הבילוש של תחנת מודיעין. עדויותיהם היו מהימנות וקוהרנטיות, ולא מצאתי סתירות היורדות לשורשו של עניין בין גרסאותיהם. יש לשים לב לכך שמאז קרות האירוע ועד מועד העדויות חלפו כ-6 שנים. בנסיבות אלה, ובשעה שהמדובר במי שטיפלו באירועים רבים שכאלה במהלך התקופה שחלפה, לא ניתן לצפות כי העדים יזכרו כל פרט ופרט מן האירוע, לכן הבדלי גרסאות שוליים אינם פוגמים במהימנותם.

ד. שלושת השוטרים העידו כי נשלחו למקום האירוע בשל החשד לקיומה של מסיבת אסיד. בנוסף, הוגש זכ"ד ת/3 שנרשם על ידי החוקר שגב, ולפיו שוטר הבילוש יורם חדד (שנכח באירוע) מסר שקיבל הודעה מעובד קק"ל אודות קיום המסיבה בבקעת הנזירים ביער בן שמן, ועל כן הורו לו לצאת לשם.

ה. שלושת השוטרים העידו כי בהגיעם למקום פגשו שתי קבוצות צעירים, אשר הנאשם היה עם אחת מהן. ברטן וברט העידו כי ביקשו תעודות זהות לנוכח החשד, והחלו בבדיקת התעודות במסוף שבניידת. לפי עדות שניהם, בשלב זה הנאשם החל לקלל ולגדף, כמפורט בכתב האישום, והפריע לבדיקה. שנטמן העיד כי היה בתצפית במרחק מה, הצטרף אל ברט וברטן בשלב בדיקת תעודות הזהות, והיה עד לחלק מקללותיו והפרעתו של הנאשם. על פי עדויות שלושת השוטרים, בעוד הבדיקה מתבצעת, תקף הנאשם את שנטמן בכך שהדף לעברו את דלת הניידת ונתן לו מכת אגרוף באזור הבטן.

העדויות בעניין זה היו ברורות ותואמות.

ו. מול עדויות השוטרים, עומדת גרסת הנאשם המעלה קושי רב. בהודעתו שנמסרה בסמוך לאחר האירוע, אישר בפה מלא כי היה שיכור בעת האירוע, ולא זכר למסור פרטים קונקרטיים ומסודרים על שאירע. כשעומת עם העבירות בהן נחשד, לא שלל את הדבר, אלא התנצל בפני החוקר. בהודעה אישר כי קילל וצעק. כשעומת עם החשד לאיומים, טען כי היה שיכור ואינו זוכר. בהקשר לתקיפת השוטר אמנם כפר, אך הוסיף "בכל מקרה אם עשיתי משהו, אני ממש מתנצל. הייתי צריך להתנהג יפה" (ש' 29), מה שמלמד כי לא היה נחרץ כלל בהכחשת התקיפה, ונראה כי לא זכר מה היו מעשיו בשל היותו שתוי.

למרבה התמיהה, בעת עדותו הראשית נמנע הנאשם מלהזכיר כי היה שתוי, אך בחקירתו הנגדית נאלץ לאשר ששתה אלכוהול בכמות נכבדה: "שתינו כמה כוסות... לא זוכר כמה נגיד 3,4 זה הכיוון של כל הערב" (עמ' 44 ש' 16). בהמשך עדותו, לא זכר פרטים רבים אודות האירוע (למשל: עמ' 49) ונוכח אלה, אני סבורה כי יש להתייחס לגרסתו בזהירות, שכן ההתרשמות היא שאדי האלכוהול מנעו ממנו לזכור את פרטי האירוע לאשורם.

להלן אראה כי גם ללא קשר להיותו שתוי, מעלה גרסתו של הנאשם קשיים לא מעטים.

ז. הנאשם טען בעדותו כי ביום האירוע ביקש לתומו להיפגש עם חבריו "לעשות על האש" ולשמוע מוסיקה. לשם הוכחת טענה זו, התאמצה באת כוחו להוציא מפיהם של השוטרים אישור לכך שבמקום נכחו רק שבעה אנשים. אף הנאשם בעדותו תיאר את המפגש כאירוע שקט ומצומצם, על מנת לחזק את הרושם כאילו נטפלו השוטרים אליו ואל חבריו ללא עילה של ממש. הנאשם טען כי הסיבה להגעת השוטרים היתה משום שעובדי קק"ל כעסו על שהנוכחים לכלכו את השטח. ואולם, תיאור ממזער ומטשטש זה אינו עולה

בקנה אחד עם תוכן הודעת הנאשם מיום האירוע, שם מסר גרסה שיש בה כדי לשפוך אור אחר על שאירע. בהודעה אישר כי למקום הגיעו כ-60 איש שחלקם לא היו מוכרים לו כלל, וכי שמעו מוסיקה, רקדו, בישלו ואכלו. כשנשאל מי ארגן את המסיבה, השיב: "זה לא היה אמור להיות מסיבה וזה התפתח מעצמו", ומכאן לפחות ראשית הודאה בכך שאכן המדובר היה באירוע רב משתתפים, שהיה בו כדי לעורר את חששות המשטרה. לדעתי, מכלול הראיות המצטרף לעדויות השוטרים אודות קיומו של החשד למסיבת אסיד, מעלה כי בזמן אמת, קם חשד סביר לביצוע עבירה אשר היה בו כדי לבסס את סמכות השוטרים לבצע פעולות של עיכוב, חיפוש, ואף מעצר ככל שנדרש.

ח. בעדותו אמר הנאשם כי העילה היחידה לעיכובו היתה דרישת השוטרים כי יאתר ו"יסגיר" לידיהם את אחיינו שנכח שם ונמלט. ואולם, גרסה זו היא כבושה לחלוטין, שכן לא בא זכרה בהודעתו. אמנם מחומר הראיות עולה כי אכן נכח במקום אחיינו של הנאשם, שברח והתחבא עד שנתפס כעבור כחצי שעה, בקרבת מקום. ואולם, בהודעתו לא תלה הנאשם את עיכובו בכך כלל. להיפך, הנאשם התייחס לחשדות לפיהם השתתף במסיבת סמים, ואף כי לא הודה בכך, תיאר את כל ההתרחסות תוך שהתנצל על התנהגותו. גם בתשובה לאישום לא הזכיר עניין האחין כלל. והנה, בסתירה גמורה לכך, טען הנאשם לראשונה בעדותו כי כל האירוע מקורו בעוול שנעשה לו, עת נדרש "להסגיר" את האחין לידי השוטרים. גרסתו זו הותירה רושם בלתי משכנע, של מי שנתלה בקש, ומתעלם לחלוטין מהתנהגותו הפרועה והעבירות שביצע.

ט. בעדותו טען הנאשם לראשונה כי הותקף על ידי השוטר, שסטר לו. כשעומת עם עובדה זו בחקירתו הנגדית, מסר תשובה נפתלת, שלא היה בה כדי להסביר גרסה כבושה זו (עמ' 47 ש' 27). כמו כן, לא זכר מיהו השוטר שסטר לו לטענתו (עמ' 50 ש' 11).

י. מטעם הנאשם העיד חברו נדב הראל וטען כי העילה לעימות בין הנאשם לשוטרים היתה נעוצה בכך שהנאשם נתבקש להציג תעודת זהות אך לא מצא אותה. לאחר מכן, השוטרים פנו באופן מאיים, בעניין החיפוש אחר אחיינו שברח. עדותו זו שונה מגרסת הנאשם שלא תלה את העימות בעניין מציאת תעודת הזהות כלל. הראל העיד כי השוטרים תקפו את הנאשם בסתירה, באופן התואם את עדות הנאשם, אך מנוגד לאמור בהודעתו. כשנשאל אודות טענת השוטרים כי הנאשם תקף את שנטמן, השיב "מישהו פה משקר" (עמ' 53 ש' 30), אך לא שלל את עדויות השוטרים.

באופן כללי, התרשמתי כי הראל זוכר את האירוע באופן כללי בלבד, ולא התייחס במפורש לסוגיות העובדתיות שבמחלוקת, כך שאין בעדותו כדי לערער את משקל עדויות השוטרים.

יא. מכל האמור עולה כי התביעה הוכיחה את העבירות של הפרעה לשוטר ותקיפת השוטר.

העלבת עובד הציבור

יב. שלושת השוטרים המתנדבים העידו אודות מילותיו של הנאשם. ברטן ציטט את הגידופים המופיעים בכתב האישום (עמ' 16 ש' 3) וכן פירט את הגידופים במזכר נ/1; שנטמן העיד כי הנאשם קילל (עמ' 25 ש' 10), וברט מסר בדו"ח הפעולה ת/1 כי הנאשם קילל.

כאמור לעיל, הנאשם עצמו אינו מכחיש שקילל וצעק, ואף טרח להתנצל על כך הן בשטח והן בהודעתו. גם עד ההגנה הראל נדב העיד על קללותיו של הנאשם כלפי השוטרים.

לאור הראיות, אני מוצאת כי הנאשם אמנם אמר לשוטרים את הדברים המיוחסים לו, ולא עלה בידו לעורר ספק סביר בשאלת אמירתם.

על פי ההלכה הפסוקה (דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מד"י (11.7.11)) לצורך התגבשות העבירה של העלבת עובד הציבור, קיימת הדרישה להוכיח כי המדובר באמירה שיש בה כדי לפגוע בליבת כבודו האישי של עובד הציבור. אמנם נקבע כי גם כשנאמרים דברים בוטים, גסי רוח וסרי טעם, עדיין על בית המשפט לבחון האם הם נאמרו בעידנא דריתחא או בלהט הרגע, שאז יתעורר ספק, אם יש בהם כדי לגבש עבירה ((רע"פ 229/12 כהן נ' מד"י (16.10.12)), עם זאת, נקבע פעמים רבות כי אמירות הדומות לאלה המיוחסות לנאשם, מגבשות את העבירה של העלבת עובד הציבור, בייחוד כשנאמרו מתוך הפרעה לעבודת השוטר, או התנגדות לעריכת חיפוש כדין (רע"פ 8062/13 ברזק נ' מד"י (10.4.14); ע"פ 333/10 סרנקו נ' מד"י (28.10.10); ת.פ. 3343-08-15 מד"י נ' יוסף (10.7.17); ע"פ 4792/11 כהן נ' מד"י (1.2.12)).

בעניינינו הדברים נאמרו מפי הנאשם במטרה להפריע לעבודת השוטרים ולהביאם לחדול ממשימתם, תוך ניסיון להקטינים ולבטל את חשיבות עבודתם. אני סבורה כי יש באמירות המיוחסות לנאשם כדי לגבש את העבירה.

טענות שונות שהעלה הנאשם

יג. אינני מוצאת נפקות של ממש לשאלה האם הנאשם עוכב עוד בשלב בו נתבקש למסור את תעודת הזהות ולהתלוות לניידת, או שמא הודע לו על העיכוב רק לאחר שקילל והפריע. משידענו כי קם חשד סביר נגד הנאשם וחבריו בשל החשד למסיבת סמים, הרי בין כך ובין אם כך, קמה עילה לעיכובו.

באותו אופן, בעניין מעצרו בשלב השני, אינני סבורה כי יש משמעות לשאלה האם עילת המעצר הפורמלית היתה הסירוב לעיכוב, או שמא החשד להחזקת סמים, או תקיפת שנטמן, שכן כל אחת מן האפשרויות הללו היה בה כדי לבסס עילת מעצר ראויה כלפי הנאשם.

מעבר לצורך אציין כי גם אם שגו השוטרים בייחוס העבירה המדויקת לנאשם בעת עיכובו, אין בכך כדי לפגום בחוקיות העיכוב, שכן לשם גיבושו של בסיס חוקי לעיכוב בעת האירוע, די היה בקיומו של יסוד סביר לחשד כי הנאשם ביצע עבירה (סעיף 67 לחוק המעצרים, וכן קדמי, על סדר הדין בפלילים, חלק ראשון א', 2008, עמ' 48), ואילו השיקול המשפטי מהי העבירה הספציפית שנתגבשה, נתון בידי התביעה, בעת ניסוח כתב האישום.

יד. הנאשם טען כי השוטרים שהיו למעשה מתנדבי משטרה, חרגו מסמכותם בעת שעצרו אותו. נטען כי בעת האירוע היו סמכויות המתנדבים מצומצמות יותר מאלה המוענקות להם כיום. בנוסף, נטען כי המעצר בוצע שלא בנוכחות שוטר, בניגוד לתקנות. לאחר בחינה, אין בידי לקבל את הטענות, שכן השוטרים לא חרגו מסמכותם כלל.

יש להבהיר כי על פי הראיות, השוטרים המעורבים באירוע פעלו כחברי המשמר האזרחי, ועל פי תקנות

המשטרה (המשמר האזרחי) התשנ"ז-1996, נתונות היו להם סמכויות שוטר, כל זמן שפעלו בנוכחות שוטר. בנסיבות אלה, אינני סבורה כי יש יסוד לטענת הנאשם לפיה היה עליהם להודיע לנאשם כי הינם מתנדבים (ולא שוטרים מן המניין).

סעיף 6 לתקנות מפרט מהן הסמכויות המוקנות לחבר המשמר, במילוי תפקידו. על פי הוראת הסעיף, נתונה לחבר המשמר סמכות לביצוע מעצר, כשהוא פועל בנוכחות שוטר (וכן לשם סיוע לו בתחום הפעולות הנוספות כמשמעותן בסעיף 2 לתקנות). בענייננו, על פי הראיות הגיעו השוטרים המתנדבים לטיפול באירוע יחד עם השוטר (מן המניין) חדד, שאף ירד עמם אל בקעת הנזירים. אמנם כפי שהעידו, במקום היו שתי קבוצות צעירים, ולכן הכוח התפצל כך שחדד ניגש לקבוצה האחרת. ואולם בכך אין כדי ללמד כי חדד לא "נכח" במקום, שכן המדובר בתא שטח אחד, ובפעילות שבוצעה בהובלתו ונועדה כל כולה, על מנת לסייע בידו. לאור זאת, אני קובעת כי במקום נכח שוטר, ועל כן היו השוטרים המתנדבים רשאים לבצע מעצרו של הנאשם, לאחר שתקף את שנטמן.

במאמר מוסגר יש לציין כי אף אילו קבעתי כי חדד לא היה נוכח במקום, עדיין רשאים היו השוטרים המתנדבים לבצע את מעצר הנאשם, מכוח סמכותם לפי סעיף 6(3) לתקנות, המסמיך אותם לעצור אדם שעבר בפניהם עבירה הכרוכה באלימות, ולאחר שדרשו כי הנאשם ימתין עמם לבואו של שוטר, או לאחר שדרשו כי יתלווה אליהם לתחנת המשטרה והוא סירב (יש לציין כי בניגוד לטענות הנאשם בעניין לשונו של סעיף זה, לא מצאתי שחל בו שינוי של ממש מאז חקיקתו. אמנם נעשה תיקון בסעיף 6(א)(3) לתקנות, בשנת 2016, ומכוחו הורחבו סמכויות המשמר לעניין מעצר, גם למקרים של סירוב לעיכוב. סמכות שכזו לא היתה קיימת בעת האירוע נשוא כתב האישום דנן, אך כאמור, לא מכוחה פעלו השוטרים המתנדבים בענייננו). מכל מקום, לאחר שקבעתי כי המעצר בוצע בנוכחות שוטר, אין צורך לברר התקיימות הנסיבות המנויות בסעיף זה, במקרה דנן.

טו. בסיכומיה טענה ב"כ הנאשם כי נפל פגם בהתנהלות השוטרים בכך שנערך חיפוש ללא דו"חות חיפוש וללא הסכמה. אינני מוצאת כי יש משקל לעניין זה, מה גם שלא הוגשה כל ראיה שנתפסה באותו חיפוש לצורך ביסוס האישום. בנוסף, על פי עדויות השוטרים, אותו חיפוש נערך רק לאחר שהנאשם תקף את שנטמן ולאחר שנעצר בגין כך ונאזק, כך שקמה עילה לביצוע החיפוש.

טז. טענה נוספת שיש לדחותה, היא הטענה לפיה הנאשם לא הוזהר בחקירתו, בגין העבירה של העלבת עובד הציבור. מעבר לכך שלא קיימת חובה שבדין להזהיר את הנאשם בגין כל פרט מפרטי העבירות, אלא די באזהרה בגין מהותו של האירוע ((ע"פ 10049/08 אבו עזא נ' מד"י (23.8.12); רע"פ 3445/01 אלמליח נ' מד"י (22.1.02); ע"פ 70035/04 מד"י נ' חננה (9.9.04); ת"פ (מחוזי ב"ש) 15081-04-11 מד"י נ' צלאח (10.7.11), יש לשים לב לכך שבגוף ההודעה, הנאשם נשאל במפורש אודות גידופיו וקללותיו, וניתנה לו ההזדמנות למסור גרסתו (ת/4 ש' 22).

סיכום

התביעה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם הפריע לשוטרים והעליב אותם במילים. כמו כן, תקף את השוטר שנטמן.

על כן אני מרשיעה את הנאשם בכל העבירות שבכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ג תמוז תשע"ז, 17 יולי 2017, במעמד הצדדים